

Марія Лавренюк, Сергій Синюк

Де скарб твій...

авантюрно-краєзнавчий роман

 Bohdan

УДК 82-32
ББК 84-5Укр
Л 13

Лавренюк М., Синюк С.

Л 13 Де скарб твій... : авантюрно-краєзнавчий роман / М. Лавренюк, С. Синюк. — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2012. — 184 с.

ISBN 978-966-10-2893-6

А скарб таки був насправді! Та чи кожен скарб дає щастя? Чи здатні жінки прощати, чоловіки — чекати, і чого це коштує? Чи може українець бути успішним на своїй землі? Відповідь на всі ці питання крізь призму «любовного трикутника» дає новий авантюрно-краєзнавчий роман авторки «Декамерону одного села» та автора «Троянди в січкарні», «Формули для фюрера», «Кладки над прірвою» і низки інших інтригуючих цікавих книг.

Для широкого кола поціновувачів сучасної української прози.

УДК 82-32
ББК 84-5Укр

*Охороняється Законом України про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу видавця.*

ISBN 978-966-10-2893-6

© Лавренюк М., Синюк С., 2012
© Навчальна книга — Богдан,
майнові права, 2012

Передмова

Земля українська багата на пригоди. А особливо – волинська.

Знайшли відголоски цих пригод відображення в документах. Однак часто вони притрушені й приглушені архівним пилом. Щоб оживити їх – потрібні художня література, кіно, театр...

На жаль, ми цього не маємо. Або майже не маємо.

Звісно, можна махнути рукою. Сказати: а чи це нам потрібно? Людям, мовляв, треба виживати, думати про хліб насущний.

Але виживати – це не жити. Це животіти.

Життя потребує не лише матеріальної, а й духовної поживи. А справжня духовна пожива (не фальшива, накинута «згори», від чужинців) – це передусім пам'ять про своїх предків, про людей, які жили на землі, на якій ти живеш. Зрештою, це осмислення й переосмислення цієї пам'яті – бажано у світовому контексті.

У повісті «Де скарб твій...», здається, це все є – хай навіть у «скороченому варіанті». Бо чи багато хто

знає про волинський рід Лєдуховських, який «наслідив» у історії європейських народів? А хто знає про село Матвіївці на Шумщині? І кому відомо, як вони між собою пов'язані? І яке значення має досвід Лєдуховських і Матвіївців для нас з вами – людей двадцять першого століття.

Звісно, є у повісті і карколомні пригоди, і пошук скарбів, і любов, і підступність... Та головне у ній – це відновлення «родової пам'яті», без якої людина є не господарем на своїй землі, а перекотиполем.

Петро КРАЛЮК,
доктор філософських наук,
член НСПУ

місце Вашингтона й околиць. А Ольгерд в якості законного чоловіка і «обивацеля Жечі Посполітей» допоможе легалізувати все це в Європейському Союзі і легалізуватися там самій.

Та хіба нашій скромній вчительці прийде в голову, що стратегія і тактика — «два вірних є крила». Віршика знає, а як мужика в ліжку вкласти — не тямить. Ще й нервує, як бачить, що є на світі хитріші і вправніші. Не кажучи про те, що й гарніші.

В житті перемагає сильніший. Треба було вже зрозуміти і не дутись, як жаба на будяк. Шкода дивитись.

А що тут співчувати. Кожен сам повинен боротися за своє щастя. Євреї, як прийшли в Землю Обітовану, musiли знищити тих, хто її населяв. І не тільки для того, щоб розчистити життєвий простір. Для того, щоб не перейняти ті погляди на життя, що були у місцевих. Обраний і пересіяний за сорок років ходіння по пустелі, народ був вищий за всіх. То й ставлення до себе було і лишається особливим. І заповідь вірна. Раб не може бути господарем.

Глава 23

Ольгерд першим складає стопкою тарілки, несе їх в літню кухню. Світлані залишаються тільки склянки. Поставивши тарілки на стіл, Ольгерд вже пригля-

дається до великої алюмінієвої миски і теплої води у шестилітровій емальованій каструлі, але мама перехоплює той погляд:

— Я зараз буду мити наш посуд, то помию і цей. А ти, Світлано, проведи гостей по кімнатах. Розмісти.

Ольгерд хоче заперечити. Але Світлана, знаючи, що мами не перебалакаєш, бере його за руку і виводить у двір. Стелла зі знудженим писком уже крутиться біля сходів...

— Ольгерде, тут у нас зал, — показує Світлана через двері в коридорі. — На цьому дивані спиш ти. Він розкладається, і тоді на ньому досить зручно, як для чоловіка. А тобі, Стелло, — в наступні двері. Це кімната мого брата, вони з жінкою тут живуть, коли з Києва приїжджають. Думаю, що двоспального ліжка цілком вистачить навіть на твої габарити. Оце — кухня, за нею — ванна і туалет. Хочете — мийтеся і падаємо спати, а ні — влаштуємо в залі кінотеатр.

— Тобі з ногою треба лягати чимскоріше, — непокоїться Ольгерд.

— Я коли про неї не думаю — вона не болить. А якщо ляжу і зразу не зможу заснути — ніч пропала.

— Ну, якщо знайдеться гарний фільм, — я би ще посидів, — пропонує Ольгерд.

— Я теж! — приєднується Стелла.

— Тоді сідайте на дивані, а я принесу ноут і диски, — Світлана пірнає в дальні двері. Ольгерд чекає біля одвірка, і як тільки вона виходить — перехоплює

військами. Після десятиденного переживання селяни повернулися в свої оселі.

В жовтні 1917 року в Росії вибухнула Жовтнева революція, результатом якої став прихід до влади більшовиків. Село активно відгукнулося на ці події – організовано Сільський Революційний Комітет.

Тернопільщина опинилася під владою Польщі у відповідності із положеннями мирного договору 1921р., підписаного між РСФСР і УРСР з одного боку і Польщею з другого. Північна частина сучасної Тернопільської області увійшли до Волинського воєводства.

Прикметно, що цілих п'ять років після формального закінчення війни, в околицях Матвіївців діяли радянські диверсійні групи, а в селі ще довго функціонував підпільний «осередок КПЗУ».

Перечекавши непевні і небезпечні часи в Європі, 1922 року повернулися у Матвіївський палац Леон та Юлія Ледуховські. По смерті чоловіка Юлія Ледуховська взялася за реорганізацію маєтку. Провідними галузями господарювання мали стати буряківництво (поруч, у Великих Загайцях, саме запрацював цукровий завод відставного капітана Масловського) і рибництво. Для цього в селі реконструювали каскад ставків. Однак наймані працівники, силами яких велася реконструкція, кілька разів страйкували, вимагаючи більшої оплати праці.

Скористатися плодами модернізації маєткової господарки графині не пощастило. 1 вересня 1939 року Німеччина напала на Польщу. Матвіївський палац, в якому зосередились кількасот утікачів до Румунії, та прилеглий до нього конезавод стали ціллю для бомбардувальників

люфтваффе. А 18 вересня до села увійшла радянська кіннота. Були зорганізовані сільська рада, сільгоспартіль. Проте Друга світова тільки набирала кривавих обертів. Лише в лавах Червоної Армії із Матвіївців загинуло 72 чоловіка. Куди більше їх загинуло під час «війни після війни» між радянськими каральними органами та українським збройним підпіллям, яка тривала в околицях села до 1952 року.

Подальша історія Матвіївців притаманна для більшості сіл Волинського Тернопілля – колективізація, меліорація, хрущовська кукурудзяно-горохова епопея і зачинений на десять років храм, відносна заможність вісімдесятих років, мільйонні прибутки колгоспу, криза дев'яностих, безробіття, масовий виїзд на заробітки, двадцятилітні іномарки на засипаних крупним щебенем вулицях...

Втім, це вже сьогодні села. Яке цілком заслуговує на нові книги.

*Марина Ягодинська,
директор Тернопільської
обласної інспекції
охорони пам'яток історії
та культури.*

Літературно-художнє видання

Марія ЛАВРЕНЮК
Сергій СИНЮК

ДЕ СКАРЬ ТВІЙ...

Авантюрно-краєзнавчий роман

Головний редактор *Богдан Будний*
Редактор *Ірина Дем'янова*
Дизайн обкладинки *Марії Лавренюк, Ростислава Крамара*
Верстка *Ірини Демків*

Підписано до друку 20.06.2012. Формат 70×92/32.
Папір офсетний. Умовн. друк. арк. 6,84.
Умовн. фарбо-відб. 6,84.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
ДК №370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга – Богдан, просп. С. Бандери, 34А, м. Тернопіль, 46002
Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-19-66; 52-06-07; 52-05-48
office@bohdan-books.com
www.bohdan-books.com

ISBN 9789661028936

9 | 789661 | 028936